

מפגש עם להט"ב ליצירת מרחב בטוח בבית הספר

הצעה לפעילות עיבוד לאחר הגעת חוש"ן לכיתה

הקדמה

* המערך מנוסח בלשון מעורבת ופונה לכל המגדרים.

בפעילות זו נעבד את סדנת חוש"ן שהגיעה לכיתה, וננסה לחבר בין הסוגיות האישיות שעלו לבין סוגיות הנוגעות לאחריות של החברה. אחר-כך ננסה ליישם את המסקנות שלנו למרחב הבית-ספרי ולכיתה. שימו לב! גם בשלב זה, על אף שנביע עמדה כללית לטובת הכלה, סבלנות וקבלה, לא נכתוב תשובות חד משמעיות, וניתן לתלמידות להביע את עצמן כמה שיותר. אמצעים נדרשים:

1. רצוי לסדר את הכיתה במעגל.
2. מחשב ומקרן להצגת סרטון (נספח א/ד) / הדפסת כתבות מראש (נספח ב/ג)

מהלך הפעילות

חלק א - רענון ועיבוד קצר (15 דק')

נעשה סקירה קצרה של מה שהיה לנו עד כה. נפתח דיון סביב השאלות הבאות:

1. איך הרגשתי במהלך הפעילות?
2. האם חל שינוי בתחושותיי/בעמדותיי בעקבות המפגש?
3. מה אני לוקחת איתי מהפעילות?
4. האם קיבלתי מענה לכל השאלות והמחשבות שהיו לי לפני המפגש?
5. מה עדיין קשה או לא ברור לי?
6. האם יש לי עדיין שאלות שלא נענו?
7. מה מעניין אותי לשמוע בהמשך על הקהילה הגאה?

חלק ב - הצגת סוגיות (15 דק')

לאחר שנתנו ביטוי לתחושותיהם ולמחשבותיהם של התלמידים, נסביר כי אחרי ששמענו סיפור אישי, חשוב גם להכיר את הסוגיות החברתיות והקהילתיות שנוגעות לקהילה הלהט"בית ולאפליה שהיא חווה. כאן ננסה להתקדם מעבר לחמלה ולהזדהות לעבר פיתוח מחויבות ערכית ועקרונית מצד התלמידות כלפי הקהילה. עברו על הנספחים ועל הסוגיות השונות, ובהתאם למוכנות ולרמת השיח בכיתה, בחרו אחת מן הסוגיות הבאות עליהן תקיימו דיון (הנחיות לדיון בכל נספח):

1. נספח א - ראיון עם ספיר ברמן, שופטת הכדורגל הטרנסית הראשונה

2. נספח ב - מצעד הגאווה במצפה רמון
3. נספח ג - איך להט"בים מביאים ילדים לעולם - צו הורות
4. נספח ד - מרחב בטוח בבית הספר

חלק ג - יישום (15 דק')

נסביר לכיתה כי לאחר שראינו דוגמה לסוגיות הקשורות ביחסים שבין להט"ב לבין החברה והממסד, נחזור ל"כאן ועכשיו" ונקיים דיון סביב המתרחש בבית-הספר וקיום מרחב בטוח ללהט"ב. עוד לפני זכויות וחוסר אפליה מצד הממסד, קיים היחס שלנו ושל שאר החברה, שמשפיעים באופן ישיר על התחושה של להט"ב בסביבה. נשאל את התלמידות:

1. למה היה חשוב שנעסוק בנושא הלהט"ב בבית-הספר?
2. מה הייתה מטרת הפעילות?
3. האם יש דרך שבה נוכל ליישם את המסקנות מהדיון הקודם (חלק ב) למרחב הכיתתי?
4. האם נתנהג מעתה בצורה שונה כשנפגוש אדם להט"ב?
5. האם נתנהג מעתה בצורה שונה במרחב הבית-ספרי?
6. האם אתם מרגישים שהכיתה שלנו היא מרחב בטוח ללהט"ב?
7. איך נוצר מרחב בטוח בבית הספר?
8. מהי האחריות האישית של כל אחת מאיתנו על יצירת מרחב בטוח?
9. לגבי השימוש ב"הומו" וב"קוקסינל" כקללות, האם אנחנו מוכנים להתחייב לא לעשות זאת יותר? מדוע?
10. האם אנחנו מוכנות להתחייב להעיר כשאחרות יעשו זאת? מדוע? -

לסיכום, בהתאם לרמת המוטיבציה של הכיתה, רצוי לשאול האם היו רוצות לעשות צעד פעיל לקידום המרחב הבטוח ללהט"ב בבית הספר. למשל: ציון יום ההבנ"ה (היום הבינלאומי למאבק בלהטופוביה), ציון חודש הגאווה, התנדבות אישית או כל רעיון שעולה.

נספח א - ספיר ברמן

הנחיה מקדימה

כאן מובא מקרה והסיפור של ספיר ברמן, שופטת הכדורגל הטרנסית הראשונה שיצאה מהארון בשנה האחרונה. נבחן את היחס של החברה כלפי ספיר ברמן ואת רגשותיה בתור שופטת כדורגל שעושה היסטוריה.

תחילה ניתן לתלמידים לצפות בסרטון של כתבת כאן על ספיר ברמן
[קריאות גנאי לצד הבעות תמיכה: ספיר ברמן שפטה לראשונה כטרנסג'נדרית](#)

שאלות מנחות

1. האם שמעתם לפני כן על הסיפור של ספיר ברמן? אם כן, מה היה עיקר התגובות ששמעתן?
 2. במידה וספיר לא הייתה שופטת בכדורגל, האם לדעתכם היחס אליה היה אותו הדבר?
 3. מה דעתכם על האמירה של האדם בסרטון שאומר "זה לא היא זה הוא" ושיעשה את זה בבית שלו? האם אתם מקבלים אמירה כזאת?
 4. מה לדעתכם היחס המקצועי כלפי ספיר? של שאר החברים בתחום העבודה שלה?
 5. מה לדעתכם היחס החברתי כלפי ספיר?
 6. האם לדעתכן ספיר עשתה מעשה אמיץ? מה אפשר ללמוד ממנה?
-

נספח ב - מצעד הגאווה במצפה רמון

הנחיה מקדימה

במקרה זה נעסוק במצעדי הגאווה באיזורי הפריפריה של מדינת ישראל.
נבחן למה יש מצעדי גאווה? למה הם נפוצים כל כך? ומה קורה בכל מצעד בעצם?

נחלק את התלמידים ל2 קבוצות וניתן לכל אחת לקרוא את הכתבות הבאות:

קבוצה מס' 1:

[מצעדי גאווה בפריפריה: מי צריך את זה?](#)

קבוצה מס' 2:

[תחת אבטחה כבדה, מאות השתתפו במצעד הגאווה של מצפה רמון | Branza](#)

שאלות מנחות:

1. על מה הכתבה מדברת?
 2. האם יש הבדלים בגישות העולות מתוך הכתבות? אם כן, מהם?
 3. למה צריך מצעדי גאווה בפריפריה?
 4. האם אי פעם הייתם במצפה רמון? או בקצרין? האם לדעתכם יש גם שם קהילה גאה?
 5. האם לדעתכם מצעדי גאווה צריכים להראות באופן שונה בהתאם למקום בו הוא מתקיים?
 6. איך לדעתכם הסביבה יכולה להשפיע על האופי של הקהילה המקומית בכלל והקהילה הגאה בפרט? בערים כמו- בני ברק, טבריה, נתיבות?
-

נספח ג - צו הורות ומשפחה להטבית

הנחיה מקדימה

ניגע בסוגיה של הורות להט"בית וביחס המפלה והבלתי-הוגן שבו נתקלים הורים מהקהילה, עקב תפיסות מיושנות של מוסד המשפחה. ברצוננו לייצר אמפתיה בקרב התלמידות כלפי האופציות שיש לאנשים להט"בים להקים משפחה במדינה. תחילה ניתן לתלמידים לקרוא את אחת משתי הכתבות הראשונות - לאחר מכן, נעסוק בשאלות שעולות מול הילדים של משפחות להט"ביות.

שאלות מנחות לפני הקריאה:

1. האם עלה בשיחה בסדנא מה הן האופציות של להט"בים להקים משפחות? האם אתם יודעים ויודעות?
2. מהן האופציות שעומדות היום ללהט"בים להביא ילדים לעולם לדעתכם?
3. האם לדעתכן יש יחס שווה באפשרות של להט"בים להביא ילדים לעולם?
4. מה לדעתכן צריכים להיות הקריטריונים להורות טובה? מה צריך לקבוע את כללי המשמורת על ילדים?
5. האם לדעתכם יש הבדל בין ילדים להורים להט"בים לבין כאלה שלא?
6. האם אתן מכירות משהו מפורסם שיש לו משפחה כזאת? מה אותו מפורסם אמר על הילדים שלו?

כתבה על פסק דין תקדימי - [בשורה לקהילה הגאה: צו הורות פסיקתי אינו ניתן לביטול](#)
כתבה שמסבירה על הורות להט"בית - [הורות להטב"ת: אפשרויות ופתרונות | חדשות מעריב](#)
כתבה על ילדים למשפחות להט"ביות - [האם הורות חד-מינית פוגעת בילד?](#)

נספח ד - קיום הטרו מול קיום גאה במרחב הציבורי

הנחיה מקדימה

בחלק זה נדבר על קיום להט"בי מול קיום הטרו שנמצא במרחב הציבורי, נבחן מה הקיום הזה אומר על החברה, על מדינת ישראל, ונבחן איזה רגשות זה מעורר בין התלמידים השונים. נתחיל בלשאל את התלמידים שאלות מנחות, ולאחר מכן נעבור לכתבה שמדברת על מרחב בטוח ונמשיך לברר את הנושא מול התלמידים.

שאלות מנחות לפני קריאת המאמר:

1. מה זה לדעתכם נראות להט"בית?
2. איפה אתם רואים להט"בים בדרך כלל? האם אתם מכירים מקומות להט"בים בעיר שלכם?
3. האם אתם חושבים שיש מרחבים שהם לא בטוחים להיות בהם להט"ב?
4. האם אתם חושבים שיש שהם לא בטוחים להיות בהם הטרוסקסואלי?

נפנה את התלמידים לקרוא את המאמר של אמנון דירקטור "לתכנן מרחבים להט"בי לא רק להט"בים", ולאחר קריאתו נשאל את התלמידים שאלות מנחות. [קישור למאמר](#)

שאלות מנחות אחרי המאמר:

1. מה זה אומר לדעתכם "מרחב להט"בי" בכלל?
2. איך המאמר מדבר על מרחב להט"בי?
3. איך אפשר ליצור מרחב להט"בי?
4. איך ניישם בבית הספר/בישוב מרחב להט"בי?